

Junta Electoral

Recomanació 5/23

Recomanació 5/23 de la Junta Electoral del dia 2-3-2023.

A Casa de la Vall, el dia 2 del mes de març de l'any 2023.

Reunida la Junta Electoral, a la Seu del Consell General en data d'avui sota la presidència de l'Hble. Sra. Alexandra Terés Erich, i amb l'assistència dels membres següents: Hble. Sr. Xavier Colom Pich, vicepresident, Hble. Sra. Stéphanie Garcia Garcia, Sra. Laura López Ambatlle i la Sra. Joana Mañas Pérez, i actuant com a secretari el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

Atès que la Junta Electoral és competent per a resoldre la consulta en mèrits de les disposicions de l'article 29.1 b) de la Llei 44/2022, del 12 de desembre, de text consolidat qualificada del règim electoral i del referèndum.

Actua com a ponent la Sra. Joana Mañas Pérez, la qual expressa el parer de la Junta Electoral.

Antecedents

1.- En data 2 de març del 2023 ha tingut entrada en aquesta Junta Electoral una consulta plantejada per la Sra. Ester Fenoll Garcia, secretària general del Govern, referent a la interpretació dels articles 27, 30.3 i 31.1 de la Llei 44/2022, del 12 de desembre, de text consolidat qualificada del règim electoral i del referèndum, la qual es transcriu a continuació:

"Em plau adreçar-vos la consulta següent referent a la interpretació dels articles 27, 30.3 i 31.1 de la Llei 44/2022, del 12 de desembre, de text consolidat qualificada del règim electoral i del referèndum, que s'efectua d'acord amb les competències i la legitimació per formular consultes a la Junta Electoral, establertes a l'article 29, apartat 1, b) i 2 de l'esmentada Llei 44/2022, que es suscita a partir de la sol·licitud que ha dut a terme un partit polític, que concorre a les eleccions generals del pròxim 2 d'abril, referent a la reserva d'un espai propietat del Govern pel proper dia 6 de març, concretament l'era i els jardins de la Casa Rossell, situada a Ordino, en un acte obert al públic per tal de dur a terme la presentació de la seva candidatura i les propostes que efectuen. L'acte té una previsió l'assistència d'unes 150 persones.

L'esmentada sol·licitud planteja les qüestions següents:

a) Si aquest acte de presentació de la candidatura i d'exposició de les seves propostes, pot ser considerat com un acte de campanya electoral, ja que si fos així s'hauria d'efectuat a partir del termini establert que comença el dia 19 de març a les 15 hores.

b) En cas que es consideri que es pot dur a terme l'acte, sigui el dia 6 de març, o posteriorment durant el període de campanya electoral, caldria aclarir si la cessió de l'espai que se sol·licita al Govern, interferiria amb les competències que ostenten els comuns, ja que si bé és cert que de conformitat amb l'article 31.1 de la Llei 44/2022, del 12 de desembre, del text consolidat qualificada del règim electoral i del referèndum disposa amb caràcter general que "El Govern habilitarà els mitjans personals, materials i econòmics necessaris per al correcte desenvolupament de la campanya electoral i les eleccions, sense perjudici de les competències legals dels comuns.", però no es refereix específicament als centres o espais públics. En canvi l'article 30.3 de la mateixa Llei especifica que són els comuns els que "posaran a disposició de les candidatures, amb criteris d'igualtat, els centres públics per poder realitzar les reunions electorals".

Atès que aquestes qüestions plantejades poden afectar el dret de la candidatura en qüestió a disposar de l'espai que sol·liciten, agrairíem poder disposar de la resposta el més aviat possible i en tot cas abans del dia en el qual es pretén dur a terme l'acte, el propiament 6 de març del 2023."

Criteri de la Junta Electoral

a) Si aquest acte de presentació de la candidatura i d'exposició de les seves propostes, pot ser considerat un acte de campanya electoral, ja que si fos així s'hauria d'efectuar a partir del termini establert que comença el dia 19 de març a les 15 hores.

En idèntic sentit a l'exposat en la nostra recomanació 02/23, i segons ja fou precisat en la Recomanació 06/01, del 26 de gener del 2001, podem definir la campanya electoral com aquell conjunt d'actes, els quals lògicament hauran d'ésser lícits, efectuats pels diferents candidats, partits polítics o agrupacions que concorren en unes eleccions, amb la finalitat de captar vots. Per la qual cosa, fins que la campanya electoral no s'iniciï, començant la mateixa el proper dia 19 de març a les 15 hores, no es podrà ni difondre propaganda electoral ni realitzar-se cap acte propi de campanya, amb el ben entès que, fora d'aquest període, es podran fer públiques aquelles activitats que habitualment realitzen els partits polítics en mèrits del que reconeix l'article 12 de la Carta Magna, relatiu a la llibertat d'expressió, de comunicació i informació.

En la mateixa recomanació es va dir que fins que la campanya electoral no s'iniciï, és a dir, fins el dia 19 de març a les 15 hores, ni els candidats ni els partits polítics o agrupacions no haurien d'efectuar actes encaminats a la captació de vots. Entenent el terme "acte" en el seu sentit més ampli i per tant com a manifestacions, declaracions, comunicacions, anuncis, etc. dels respectius programes electorals. I aquest criteri ha de ser mantingut. Fora d'aquest termini ni els candidats ni els partits polítics o agrupacions no haurien de difondre propaganda electoral, si bé poden fer públiques les activitats o manifestacions que es limitin a un ús adequat de la llibertat d'expressió. En precisió de l'anterior també hem dit que "la propaganda electoral només es pot fer en període de campanya electoral" (Recomanació 2/2011, de 29 de març).

Traslladant l'anterior al cas concret plantejat, tenint en compte que es sol·licita la reserva d'un espai propietat del Govern -i entenem que un lloc públic-, per la realització d'un acte obert al públic "de presentació de la candidatura i d'exposició de les seves propostes", considerem que es tractaria d'un acte propi de campanya electoral, doncs l'exposició al públic de les seves propostes, i per tant del contingut del seu programa electoral, posant de relleu els aspectes que els diferenciï respecte d'altres candidatures o programes electorals previsiblement concurrents als propers comicis, s'efectuaria amb la finalitat de captar vots per al seu partit polític. Aquesta actuació tendent a la captació de vots, no es podria justificar per l'exercici de les funcions constitucionalment reconegudes als partits polítics, sinó que seria una reunió electoral, en el marc de la qual es realitzaria publicitat o propaganda electoral, que resten prohibides des de la convocatòria de les eleccions fins a l'inici legal de la campanya, és a dir, fins el dia 19 de març a les 15 hores.

b) En cas que es consideri que es pot dur a terme l'acte, sigui el dia 6 de març, o posteriorment durant el període de campanya electoral, caldria aclarir si la cessió de l'espai que se sol·licita al Govern, interferiria amb les competències que ostenten els comuns, ja que si bé és cert que de conformitat amb l'article 31.1 de la Llei 44/2022, del 12 de desembre, de text consolidat qualificada del règim electoral i del referèndum disposa amb caràcter general "El Govern habilitarà els mitjans personals, materials i econòmics necessaris per al correcte desenvolupament de la campanya electoral i les eleccions, sense perjudici de les competències legals dels comuns", però no es refereix específicament als centres o espais públics. En canvi, l'article 30.3 de la mateixa Llei especifica que són els comuns els que "posaran a disposició de les candidatures, amb criteris d'igualtat, els centres públics per poder realitzar les reunions electorals".

Atès que els "mitjans materials" esmentats en l'article 31.1 de la Llei 44/2022, del 12 de desembre, de text consolidat qualificada del règim electoral i del referèndum, són un concepte més ampli, i l'article 30.3 de la referenciada Llei conté una previsió més concreta establint que "els comuns posaran a disposició de les candidatures, amb criteris d'igualtat, els centres públics per poder realitzar reunions electorals", considerem que són els comuns els que tenen aquesta obligació legal.

La Junta Electoral